

Oponentský posudek

Dizertační práce: Zlomeniny distálního radia jako závažný geronto-traumatologický problém a možnosti jeho řešení.

Autor: MUDr. Vladimír Pacovský

Obor doktorandského studia: Gerontologie

Práce MUDr. Vladimíra Pacovského obsahuje 83 stran, 39 vyobrazení, 14 tabulek, 21 grafů. V práci udává 118 citací. Jsou mezi nimi jak klasické práce z oboru ortopedie a traumatologie zápěstí, ale i geriatric, osteologie a ekonomiky zdravotnictví, které jsou mezníky v pohledu na problematiku zlomenin distálního radia, tak aktuální práce, zabývající se touto problematikou.

Zvolené téma je velice aktuální, neboť problematika zlomenin distálního radia je častým problémem, který se řeší v traumatologických ambulancích. Protože jde o zlomeniny, které jsou výrazně ovlivněny osteoporózou a s prodlužujícím se věkem života se s těmito problémy stále častěji setkáváme nejen starších žen, ale i mužů. Většina prezentovaných studií se věnuje ošetření zlomenin u mladších jedinců, a problémům u starší populace není věnována pozornost, kterou by si zasloužila. I z pohledu osteologického se většina studií věnuje spíše problematice zlomenin proximálního femuru, páteře a problematika distálního radia je považována za druhořadou, i když bez funkčních rukou se jedinec není schopen najíst, ani si provést základní požadavky na osobní hygienu.

Disertační práce v první části přehledně shrnuje historický vývoj v léčení zlomenin, epidemiologii výskytu zlomenin a mechanismu. Podrobně se věnuje rizikovým faktorům, které mají vliv na vznik zlomenin se zaměřením na věk pacientů a rozvoj osteoporózy. Přehledně zpracovává diagnostiku a velmi precizně je zpracována část zabývající se možnostmi terapie zlomenin, která v se posledních letech výrazně změnila. Podrobně se věnuje i komplikacím, které zvláště u starších pacientů mohou mít těžké následky.

V klinické části práce zhodnotil úctyhodný soubor 5359 pacientů léčených pro zlomeninu distálního radia v průběhu 14 let, což mu umožnilo zhodnotit nejen výsledky užívaných metod, ale i vývoj a úspěšnost uvedených metod v čase. Prokazuje nejen takřka 30% nárůst těchto poranění v daném období, ale i to že u pacientů na 65 let dokonce takřka o 40 %. Z uvedené studie vyplývá, že pacienti na 65 let věku tvořily 31,2 % ošetřených, čímž jasně ukazuje aktualnost daného tématu. Za velmi zajímavé považuji srovnání s ostatními gerontotraumatickými zlomeninami, kde prokazuje, že právě zlomenina distálního radia může být prvním signálem osteoporotického postižení skeletu. Prokazuje, že 97 % pacientů před samotnou zlomeninou neměla žádnou terapii osteoporózy. Jistě zajímavé je i zjištění, že k většině zlomenin dochází doma či pro běžném pohybu na ulici, což je jistě důležité při zvažování úpravy interiérů seniorů a zpřístupnění veřejných míst pro danou skupinu.

Při hodnocení jednotlivých metod prokazuje „posun“ v terapii dislokovaných zlomenin k použití LCP dlah a to i u starší populace. Je velmi důležité, že prokazuje i důležitost správné konzervativní terapie, které stále zůstává dominantním způsobem ošetření zlomenin distálního radia zvláště u starších jedinců. Výsledky operační terapie hodnotí nejen rentgenologicky, ale hlavně pomocí DASH skóre, které je zaměřeno na funkční obslužnost pacientů, což je vždy nejdůležitějším prvkem pro hodnocení výsledku terapie. Funkční hodnocení je rozhodující zvláště u starších pacientů, kde musíme zvažovat riziko operace, proti jejímu přínosu.

V diskuzi autor hodnotí své výsledky s pracemi předních autorů ve světové literatuře a nutno podotknout, že v současné české literatuře takto zpracovaný soubor chybí. Výsledky hodnotí z pohledu osteoporózy či nákladů na léčbu, což je v současné ekonomické situaci nemocnic jistě

důležitým tématem. Velký přínos vidím v zhodnocení použití jednotlivých metod k ošetření zlomenin distálního radia z pohledu gerontotraumatologie, kdy prokazuje, že i konzervativní terapie může mít dobré funkční výsledky, i když rentgenologický nálezn musí být vždy nejlepší. Jasně prokazuje, že pokud je pacient schopen operačního výkonu a je vhodná operace, je nevhodnější metodou vnitřní osteosyntéza LCP dlahou, proti jiným používaným metodám, což často vedlo ke komplikacím.

Disertační práce má velký přínos pro společenskou praxi, neboť přehledně zpracovává složitou a hlavně velmi frekventovanou problematiku zlomenin distálního radia. Jako velice důležité vidím pohled z gerontotraumatologického hlediska, což je pohled ojedinělý nejen v české tak i světové literatuře. Chtěl bych vyzvednout metodiku zhodnocení výsledků terapie nejen dle rentgenologického hodnocení či rozsahů pohybů, ale hlavně subjektivního hodnocení pacientem pomocí DASH skóre. Jedná se o nejkompexněji zpracovanou práci zabývající se touto problematikou v české odborné literatuře a je srovnatelná se sporadickými pracemi publikovanými v zahraničí. Práce má velký význam pro klinickou praxi, neboť traumatologům pomůže k rozhodování o terapii u starších jedinců. Stejně bude přínosná pro osteology a geriatry, která vnáší nový pohled do někdy opomíjené problematiky zlomenin distálního radia.

Rád bych se zeptal na tento dotaz:

Při zlomeninách distálního radia často dochází k poškození vazů karpu. Publikované práce se však věnují jen mladým jedincům. Máte vlastní či literární údaje o poškození vazů zápěstí u starších pacientů, případně následky těchto poranění.

MUDr. Vladimír Pacovský prokázal svojí vědeckou i pedagogickou činností tvůrčí schopnosti a předložená práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na dizertaci v daném oboru.

Práci doporučuji k obhajobě dle § 47 VŠ zákona 111/98 Sb., a po odpovězení na otázku doporučuji udělení titulu Ph.D.

Pardubice 26.5.2014

Doc. MUDr. Jaroslav Pilný, Ph.D.
Ortopedické oddělení, PKN a.s.
Kyjevská 44
530 02 Pardubice